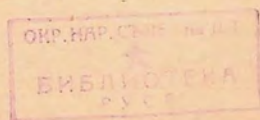

Ма 48 фбр

РУССКА ФИЛХАРМОНИЯ

РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ

КОНЦЕРТ

ПОСВЕТЕН НА КЛАСИЧЕСКАТА МУЗИКА

диригент
ИЛИЯ ТЕМКОВ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"- Русе

120000890775

431251

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ
(1756—1791)

Малка нощна музика
Серенада за стр. оркестър
Allegro
Romanze — Andante
Menuetto — Allegretto
Rondo — Allegro

Няма по-популярен и по-любим композитор от Моцарт. В продължение вече на близо два века неговата музика звучи по всички краища на света. Не съществува музикален инструмент за който Моцарт да не е сътворил произведение. Няма музикален жанр в който Моцарт да не е оставил творба с вечно значение. Не съществува музикант, който да не познава и да не обича Моцарт. Моцартовата музика е постоянен спътник на човека — от люлката до гроба, нейният обсерг е от приспивната песен до реквиема.

Една от известните пиеси на Моцарт е серенадата за струнен оркестър „Малка нощна музика“. Тази пълна със свежест, настроение и мелодичност творба, изпълнявана често на концертния подиум, е станала любима на многобройните любители на симфоничната музика. Серенадата за струнен оркестър „Малка нощна музика“ се състои от четири части. Първата част съдържа всички съществени елементи на една сонатна форма, отличаваща се с несравнима стегнатост и сбитост на изложението. Със същата завършеност и лаконичност, при многократното появяване на темите се отличават и малкия „Менует“ и нежния „Романс“. Финалът означен от Моцарт като „Рондо“ съдържа въпреки превъзхождащите рондо — елементи също характерната особеност на сонатната форма, която е особено предпочитана от Моцарт през това време. Серенадата за струнен оркестър завършва с една кода, която утвърждава жизнерадостния характер на цялата творба.

ЙОЗЕФ ХАЙДН
(1732—1809)

Симфония № 100 (Военна)
Adagio. Allegro
Allegretto
Menuetto
Finale. Presto

Спокойно може да се каже, че Хайдн е не само реформатор в музикалното изкуство, но и демократизатор на същото. Неговата велика историческа задача е, че той обобщи всички достижения на симфоничните композитори преди и по негово време и създаде новия тип четиричастна симфония, като утвърди сонатно-симфоничната форма. Той използва народ-

ните песни и танци в художествената музика, което на времето се е смятало като оскърбление на достойнствата на това изкуство, разбира се от аристокрацията, а народът е приемал неговите творби с радост. Той си спечелва не само почитатели, а и много композитори започват да работят в същия дух и даже критиците, които се отнасяли недружелюбно към него са признали, че той се явява като създател на една нова епоха в музиката. През 1759 г. той написва своята Първа симфония и в последните петдесет години създава около 120 симфонии, почти всички с висока художествена стойност. През 1784 г. Хайдн заминава за Париж, където написва своите шест „Парижки симфонии“. През 1791 г. той е в Лондон и там създава своите прочути 12 „Лондонски симфонии“. Някои от симфониите на Хайдн имат програмни имена, например: „Прощална симфония“, „Детска симфония“, „Царицата“, „Мечката“, „Часовникът“, „Военна“ и др. Хайдн не е писал програмна музика и тези наименования не са дадени от него. Публиката или изпълнителите са дали горните имена, което се дължи на някой характерен момент от творбата.

ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН
(1770—1827)

Симфония № 5
Allegro con brio
Andante con moto
Allegro
Allegro

От всички Бетовенови симфонии Петата отразява най-сбито творческия мироглед на композитора. В нея с гениална простота е намерил музикално разгръщане Бетовеновия девиз „Чрез борба към победата“. През цялата симфония централен образ е страшният мотив на съдбата. За този мотив състоящ се от четири ноти, Бетовен сам е отбелязал, че „Така съдбата чука на вратата“. Този мотив доминира в цялата първа част и във всички следващи части минава като страшен спомен за миналото, в противовес на което се появяват и разрастват придобивайки първенстващо значение героични образи.

Симфонията започва с яростните удари на мотива на съдбата. След кратко развитие стремително се разнасят воинствени фанфари следвани от мъжествено-лиричната тема на героя. Това е втората тема в която е обрисуван един прекрасен образ изпълнен с човешка топлина и лирика. Зловещата окраска на мотива на съдбата постоянно отстъпва място на светъл оптимизъм. Но това не трае дълго. Отново се появява

страшният ритъм на съдбата. Започва жестока битка, истински бошуващ океан на страстите, където все пак господства неумолимият ритъм на съдбата.

След стремителната първа част следва втората, бавна част. Борбата, стълкновенията и драматизмът са заменени с лирика. Но лирика в която няма и сянка от слабост или безнадежност, а от която лъха мъжественост и говори за дълбоки и силни чувства. Темата изпълнявана от виоли и виолончели е една необикновено красива и благородна мелодия. Втората тема е енергична и има характер на воинствено-героичен призив.

В третата част отново се появяват силни драматични конфликти. Първата тема на тази част е войнствена по своя характер и е наситена с огромно вътрешно напрежение — първата ѝ половина е активна, волева и устремна, а втората пълна с колебание и съмнение. Изведнаж отново се появява неумолимият ритъм на първата част — „мотивът на съдбата“. По-нататъшното развитие се отличава с подобна внезапност и няколко стремителни такта, като лъчи от слънчева светлина, въвеждат финал — мощен победно ликуващ марш. Третата част е непосредствено свързана с финала, чийто ликуващ, празничен характер носи утвърждението на своето жизнено начало. От време на време се долавят като спомени интонации и ритмични асоциации на мотива на съдбата, но те веднага изчезват под силния натиск на победоносните образи. Симфонията завършва тържествено и блестящо.

